

آشنایی با انواع اختلالات گفتار، زبان و بلع در کودکان

بهناز سلیمانی

دانشجوی دکترای تخصصی گفتاردرمانی

دانشگاه علوم پزشکی تهران

Behnaz_soleimani_slp@yahoo.com

روند رشد طبیعی گفتار و زبان

► **تولد تا ۳ ماهگی:** عکس العمل به صداهای ناگهانی، واکنش به صورت لبخند، غان و غون کردن، گریه های تمایز یافته

► **۳-۶ ماهگی:** تولید چندین صدای مختلف، جلب توجه با نگاه کردن و تولید صدا، عکس العمل نسبت به صداهای محیطی، آواسازی با صداهای دولبی و زبانی- دندانی مانند ب، م، د در ترکیب با واکه ها، صدای افراد مختلف را از یکدیگر تشخیص می دهد.

► **۶-۹ ماهگی:** عکس العمل نسبت به نام خود، غان و غون کردن با آهنگ های مختلف و به صورت گسترش یافته را نشان می دهد.

► **۹-۱۲ ماهگی:** معمولا یک تا سه کلمه را بیان می کند، درک دستورهای ساده، تقلید از حرکت‌هایی مثل بای بای با دست، استفاده از اشاره برای خواسته هایش به عنوان مثال برای نشان دادن اسباب بازی های مورد علاقه اش، درک عبارات ساده

روند رشد طبیعی گفتار و زبان

➤ **۱۲-۱۵ ماهگی:** در زمان مکالمه با او به شما نگاه می کند، تکرار کلمات، اشخاص آشنا را با اشاره نشان می دهد

➤ **۱۵-۱۸ ماهگی:** خزانه واژگانی تقریباً بین ۵-۲۰ کلمه که عمدتاً اسم هستند را دارد، شناخت اعضای بدن و نشان می دهد، به تصاویر کتاب نگاه میکند و در صورت نامیدن تصاویر آنها را نشان می دهد

➤ **۱۸-۲۴ ماهگی:** تعدادی از اشیا را نام می برد، مشاهده حداقل دو حرف اضافه، ۵۰-۳۰۰ واژه شامل اسامی و فعل و لغات توصیفی را دارد، مکرر سوال میکند، برخی ضمائر در گفتار مشاهده می شود، نیمی از گفتار او قابل درک است، ترکیبات دو کلمه ای دارد، از گوش دادن به داستانها لذت میبرد

روند رشد طبیعی گفتار و زبان

۲-۳ سالگی: درک دستورات دو مرحله ای، شرکت در مکالمه کوتاه، شروع جملات سه کلمه ای و بیشتر، معنای مالکیت را می داند، پاسخ به سوالات ساده، تلاش جهت جلب توجه افراد به خود و محیط، ۳۰۰-۱۰۰۰ کلمه می گوید، بیش از نیمی از گفتار کودک قابل فهم است، درخواستهای خود را با نامیدن بیان میکند.

۳-۴ سالگی: ۹۰٪ گفتار قابل فهم است، دنبال کردن دستورات دو مرحله ای و بیشتر، فعل های جمع و مفرد و زمان آنها را به درستی استفاده می کند، توانایی پاسخ به جملات پرسشی، جملات اکثرا بیش از ۳ کلمه، درک متضادها و هم معنی ها را دارد، استفاده از جملات پیچیده تر

۴-۵ سالگی: بیش از ۲۰۰۰ کلمه، به طور متوسط جملات ۵-۷ کلمه ای هستند، تشخیص رنگها، مفاهیم مشابه و متضاد را درک می کند، گفتار او ۱۰۰٪ قابل درک است، در جملات از زمان آینده نیز استفاده می کند، شناخت نسبت به انواع مقوله ها نسبتا کامل است، توانایی پاسخ دادن به تلفن، توانایی پاسخ به پرسش های پیچیده دو قسمتی، ساختارهای دستوری مناسب را استفاده میکند.

روند رشد طبیعی گفتار و زبان

۶-۵ سالگی: شمارش تا عدد ۱۰، درک مفهوم اعداد تا ۴، درک و انجام دستورات سه مرحله ای، درک مفهوم سن، درک قیدهای زمان، استفاده از جملات طولانی و پیچیده

۶-۷ سالگی: درک مفهوم اعداد تا ۷، گفتار کاملا قابل فهم و به لحاظ کاربردی و اجتماعی مفید و مناسب باشد، توانایی تعریف یک داستان پیوسته

۸-۷ سالگی: گفتار کامل است، درک و شناخت کامل است، توانایی خواندن ساده و نوشتن، درک مفهوم زمان و بیان آن، درک اصطلاحات

روند رشد طبیعی گفتار و زبان

به طور کلی چنانچه کودک تا ۲۴ ماهگی حداقل ۵۰ کلمه که دارای جنبه کاربردی هم باشند را بیان نکند میبایست هرچه زودتر به متخصص گفتاردرمانی جهت ارزیابی، تشخیص و مداخله درمانی بهنگام ارجاع داده شود.

تاخیر در رشد گفتار و زبان

- ▶ تاخیرهای رشدی
- ▶ اختلالات طیف اتیسم
- ▶ فلج مغزی
- ▶ کم توانی ذهنی
- ▶ سندرمهای ژنتیکی (سندرم داون و ...)
- ▶ بیماریهای متابولیکی (PKU و ...)
- ▶ کم شنوایی و ناشنوایی
- ▶ آپراکسی
- ▶ شکاف کام
- ▶ آسیب های مغزی
- ▶ آفازی (زبان پریشی) دوران کودکی

اختلال در روانی گفتار

ناروانی طبیعی گفتار ➤

لکنت ➤

تند گویی ➤

لکنت (stuttering)

علائم اصلی لکنت:

تکرار

کشیده گویی

قفل

سن شروع: معمولا بین ۲ تا ۶ سال

علایم ثانویه همراه با علائم اصلی

اختلالات صوت (voice disorders)

➤ اختلالات صوت در کودکان: (۱) مادرزادی (۲) اکتسابی

➤ **اختلالات صوت مادرزادی:**

- لارنگوماالاسی یا نرمی حنجره
- فلجی تارهای صوتی در نوزادان (سندروم آرنولد کیاری Arnold Chiari)
- وب چین صوتی
- کیست های مادرزادی تار صوتی
- پاپیلوما تار صوتی (HPV)

اختلالات صوت

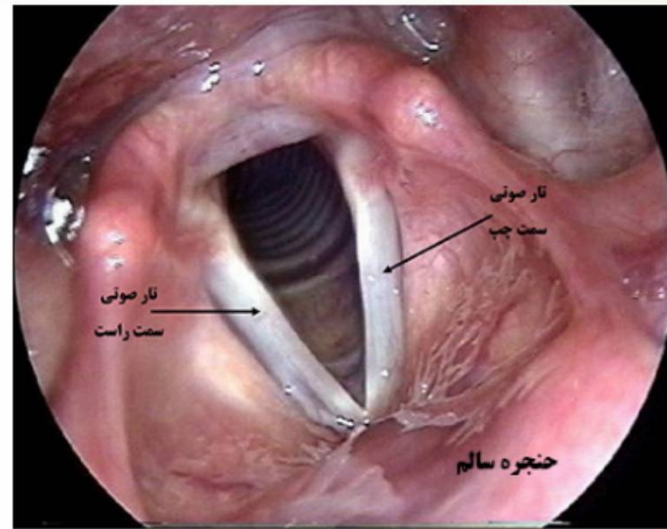
➤ اختلالات صوت اکتسابی:

- ندول چین های صوتی
- فلجی غیرمادرزادی تارهای صوتی
- آسیب به بافت تارهای صوتی در اثر ریفلاکس معده
- تنش عضلانی حنجره (MTD)
- صدای زیرغیرطبیعی
- اختلال در بلندی و زیر و بمی صدا
- پولیپ

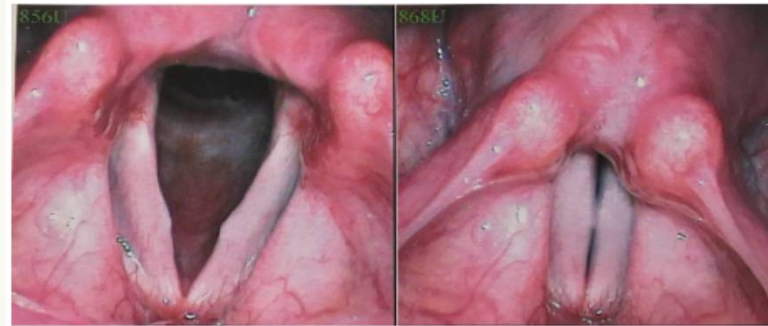
اختلالات صوت

- ▶ هر گونه گرفتگی صدا در کودکان که بیش از دو هفته به طول بینجامد نیاز به بررسی دارد.
- ▶ بهترین ابزار برای بررسی وضعیت حنجره **استربوسکوپي (تصويربرداري از حنجره)** است.
- ▶ شایعترین علت اختلال صوت در کودکان که به صورت گرفتگی صدا خود را نشان می دهد **ندول های چین های صوتی** می باشد.
- ▶ علت ایجاد معمولا بد و نادرست استفاده کردن از چین های صوتی می باشد.

چین های صوتی طبیعی

ندول های دو طرفه چین های صوتی

اختلالات صدای گفتار (speech sound disorders)

- به عنوان اختلالات تولیدی و تلفظی شناخته می شوند.
- اختلال عملکردی، آسیب های شنوایی، ناهنجاریهای دهانی-دندانی ، تاخیرهای رشد گفتار و زبان
- متعاقب آن اختلال در آگاهی واجشناختی ایجاد می شود.

اختلالات یادگیری (Learning Disorders)

- ▶ اختلال در خواندن و نوشتن : یکی از اختلالات یادگیری هست که معمولا در سالهای اول مدرسه شناسایی می شود.
- ▶ مشکل در شناخت و تطابق حروف و کلمات، هجی کردن کلمات
- ▶ مشکل در نوشتن دیکته
- ▶ اختلال در یادگیری ریاضیات

اختلال در بلع (swallowing disorders(dysphagia))

➤ نوزادی تا بزرگسالی و سالمندی

➤ نوزادان زودرس

➤ عدم توانایی مکیدن و تغذیه مناسب

➤ کودکانی که ریفلاکس شدید دارند

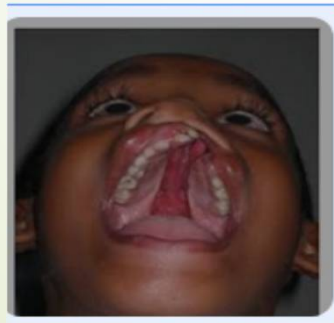
➤ عدم توانایی در جویدن و بلعیدن

اختلال تشدید

▶ هایپر نیزالیتی

▶ هایپو نیزالیتی

▶ ناهنجاری های جمجمه و صورت ، شکاف لب و کام، شکاف کام، شکاف زیرمخاطی، عدم کفایت عملکرد عضله کامی - حلقی، ناهنجاریهای فکی - دندانی، کم شنوایی

کم شنوایی و کاشت حلزون

► کم شنوایی خفیف ، ملایم و متوسط ،
متوسط تا شدید

► کم شنوایی شدید و عمیق

اهمیت ارجاع به موقع به متخصص گفتاردرمانی

- ▶ با توجه به نکاتی که توضیح داده شد ارجاع به موقع به متخصص گفتاردرمانی جهت ارزیابی، تشخیص، درمان از اهمیت بسزایی برخوردار است.
- ▶ برای هر بیمار و هر اختلال زمان طلایی برای مداخلات درمانی وجود دارد که ارجاع به موقع سبب استفاده بهینه و مفید از مداخله درمانی با بهترین و بیشترین اثر بخشی خواهد شد.
- ▶ تمام کسانی که در مراکز بهداشتی و درمانی مشغول به کار هستند با کسب آگاهی کافی در خصوص شنایی با اختلالات گفتار، زبان و بلع می توانند نقش موثری در قرار گرفتن بیمار در مسیر درست و به موقع درمان داشته باشند و سبب شوند که بسیاری از بیماران با ارجاع درست در زمان مناسب وارد مسیر و چرخه طبیعی زندگی خود شوند.

انسانهای بزرگ همواره در اندیشه دیگرانند و دل در گرو خدمت به مردم می نهد.

خرم آن کس که در این محنت گاه
خاطری را سبب تسکین است

از توجه شما و زمانی که اختصاص دادید سپاسگزارم

